Adviesraad Sociaal Domein Vught

Advies

Aan:	De gemeente Vught
Van:	Adviesraad Sociaal Domein
CC:	
Datum:	4 december 2022
Betreft:	Gevraagd advies voor de notitie Lokale Sociale Agenda (concept) met de werktitel "Voor elkaar in Vught"

Inleiding/aanleiding

In het Coalitie-akkoord 2021-2026 is opgenomen dat in het jaar 2022 een nieuwe Lokale Sociale Agenda (LSA) zal worden opgesteld. Deze agenda geeft een overkoepelend kader voor het brede sociaal domein van de gemeente Vught. Naast het overkoepelend kader voor het sociaal domein worden enkele speerpunten opgenomen alwaar de komende jaren extra nadruk op zal worden gelegd. Dit zijn de volgende onderwerpen:

- hulp komt terecht bij die mensen die de hulp het hardst nodig hebben;
- inwoners kunnen elkaar ontmoeten en hun netwerk behouden of verstevigen;
- bestaanszekerheid is een belangrijke voorwaarde voor de positieve gezondheid van inwoners.

In 2022 wordt ook de doorontwikkeling voortgezet van Wegwijs+ met als doel om de dienstverlening te verbeteren. Het college van b&w heeft daarbij de ambitie uitgesproken te komen tot een integraal voorstel waarin breed gekeken wordt naar de werking van Wegwijs+ in relatie tot de behoeften van de inwoners en de ontwikkelingen in de samenleving.

De LSA bevat de kaders en de doorontwikkeling van Wegwijs+ is een verlengstuk hiervan en geeft antwoord op hoe uitvoering wordt gegeven aan de sociale kaders en wat dit vraagt van Wegwijs+.

Omdat het sociaal domein aan de 6 dimensies van "Positieve gezondheid als rode draad" een bijdrage levert, geeft dit de samenhang aan met de notitie "Iedereen gezond 2023-2026".

Probleemstelling

Wordt met de uitwerking van de doelstelling van de notitie "Voor elkaar in Vught" - met daarbij genoemd de drie speerpunten - voor de doelgroepen van het Sociaal

Domein voldoende gerealiseerd, zodat de inwoners van Vught zo zelfstandig mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving en als dit niet lukt dat de gemeente dan een vangnet biedt ?

Onderzoeksmethode/ wijze van aanpak

De presentatie van de LSA in onze vergadering van 20 mei 2022 en de doorontwikkeling van Wegwijs+ is doorgenomen evenzo het daarbij behorend praatdocument "Lokale Sociale Agenda en doorontwikkeling Wegwijs+ voor de Adviesraad Sociaal Domein".

De notitie "Voor elkaar in Vught" is uitgebreid bestudeerd en besproken.

Tussentijds zijn de penvoerders van de notitie bevraagd over bepaalde onderdelen van de notitie.

Informatie van bepaalde doelgroepen is nagegaan. Tevens is schriftelijke informatie geraadpleegd.

Bevindingen

Voor het opstellen van de LSA zijn door de gemeente relevante ontwikkelingen in beeld gebracht en zijn gesprekken gevoerd met maatschappelijke partners en inwoners betrokken op verschillende manieren.

Een juiste invalshoek vinden wij dat bij de uitwerking van de LSA "Positieve gezondheid als rode draad" wordt genomen om breed te kijken naar vragen en ontwikkelingen in het sociale domein.

Op basis van de bovengenoemde gesprekken met organisaties wordt aan 3 thema's de komende jaren extra aandacht gegeven.

1. hulp komt terecht bij die mensen die de hulp het hardst nodig hebben;
2. inwoners kunnen elkaar ontmoeten en hun netwerk behouden of verstevigen;
3. bestaanszekerheid is een belangrijke voorwaarde voor de positieve gezondheid van inwoners.

Daarnaast worden 2 randvoorwaarden genoemd die wij zeker in het sociale domein zeer belangrijk vinden en wel een goede uitvoering en de vindbaarheid.
De uitwerking van het inhoudelijk 1e thema heeft op zich goede voornemens maar deze blijven toch enigszins vaag. Citaat: "we onderzoeken de komende jaren welke concepten en/of programma's etc…." (pag. 7, 2e alinea). Deze vaagheid komen we in de daarop volgende delen ook tegen (pag. 7, laatste regel 2e alinea). Citaat: "We

overleggen met de in Vught werkzame zorginstellingen over de mogelijkheid etc…". Ander citaat: In 2023 gaan we opnieuw kijken naar de toekomst van de vrijwillige inzet in Vught" (pag. 7, 3e alinea laatste regel). Met dit niet actief formuleren blijft onduidelijk wat er nu echt ondernomen gaat worden.

Bij het 2e thema over het stevig sociaal netwerk wordt terecht aangegeven dat een goed netwerk bijdraagt aan de gezondheid en mentaal welbevinden. Daarnaast heeft het ook andere resultaten zoals elkaar helpen en het veiligheidsgevoel. De oplossingen om ontmoetingen te stimuleren vinden wij mager. De notitie komt alleen tot een impuls voor de wijkpunten en ruimtelijke indeling via de omgevingsvisie. Naar onze mening kan de gemeente ook het voortouw nemen in bijvoorbeeld het verenigingsleven meer te stimuleren, activiteiten voor ouderen en gehandicapten meer helpen onder de aandacht te brengen en evenementen meer omarmen. Daarbij wordt in de notitie terecht gewezen op een te hoge drempel voor sommige bewoners. Maar ook hier blijft de oplossing vaag (zie bijv. ook pag. 8, 6e alinea laatste regel "…..verschillende methoden en instrumenten….") en wordt uiteindelijk alleen een woonvorm aangereikt.

Het 3e thema "Bestaanszekerheid als belangrijke voorwaarde voor positieve gezondheid" daarbij worden de oplossingen gezocht in preventie en aan regelingen die de gevolgen verzachten. Dit lijkt ons een goede oplossingsrichting gezien de huidige verwachting dat het aantal inwoners met financiële problemen de komende tijd alleen maar toe zal nemen.

Bij de randvoorwaarden worden een goede uitvoering en vindbaarheid genoemd. Daarbij wordt de dienstverlening van Wegwijs + tegen het licht gehouden met de kernwoorden bekendheid, benaderbaarheid en bereikbaarheid. Dit wordt uitgewerkt in de notitie "Doorontwikkeling Wegwijs+ een goede uitvoering" en voor deze notitie geven wij een afzonderlijk advies.

Bij "Inkoop" willen wij graag ondersteunen dat het geven van maatwerk in gevallen een goede oplossing kan bieden. In bepaalde casussen wil het nog wel eens zo zijn dat een zorgvraag niet geheel door de regelgeving beantwoord kan worden. Wij zouden dan ook graag zien dat er meer voor de omgekeerde toets gekozen wordt. Met andere woorden wat houdt een probleem in en hoe kan de professional daarop een oplossing geven.

Daarnaast vinden wij de opmerking "bij signalen van fraude grijpen wij gericht en hard in" onjuist. Er kunnen namelijk begrijpelijke achterliggende oorzaken zijn waardoor men in de fout gaat. Daarom is het volgens ons aan te bevelen om met de nodige zorgvuldigheid signalen van fraude te onderzoeken en daar naar te handelen. Waarbij ook gedacht wordt aan de gevolgen die dikwijls niet alleen de betrokkene

treffen, maar ook zijn of haar omgeving. Dit mede gezien de recente voorbeelden waarbij de overheid onjuist heeft gehandeld zoals de zogenaamde Toeslagenaffaire.

De in de notitie genoemde vindbaarheid kan zeker voor inwoners een probleem geven. Wij vinden het dan ook een goed voornemen om het in de Locale Inclusie Agenda aangekondigde onderzoek om te zorgen dat iedere inwoner gemakkelijker de weg kan vinden naar het aanbod, de gemeente dit gaat verbreden naar het gehele sociale domein.

Als laatste wordt in het onderdeel "Van visie naar uitvoering" aangegeven dat op verschillende terreinen nieuw beleid aan de raad zal worden voorgelegd waarin de visie van de LSA in is uitgewerkt. Wij zijn hier benieuwd naar en zullen dit nieuw beleid graag van ons advies voorzien.

Conclusies en aanbevelingen

- De uitwerking van het 1e inhoudelijke thema van "Hulp komt terecht bij de mensen die de hulp het hardst nodig hebben" heeft op zich goede voornemens maar deze blijven naar onze mening te vaag. Hierbij zou dit ondervangen kunnen worden door de tekst meer actief te beschrijven.
- Bij het 2e thema over het stevig sociaal netwerk wordt terecht aangegeven dat een goed netwerk bijdraagt aan de gezondheid en mentaal welbevinden. Hier vinden wij de oplossingen om ontmoetingen te stimuleren mager. Naar onze mening kan de gemeente hierbij meer initiatieven ondersteunen en daadwerkelijk het voortouw nemen.
- Bij "Inkoop" willen wij graag ondersteunen dat het geven van maatwerk in gevallen een goede oplossing kan bieden. In bepaalde casussen wil het nog wel eens zo zijn dat een zorgvraag niet geheel door de regelgeving beantwoord kan worden. Wij zouden dan ook graag zien dat er meer voor de zogenaamde omgekeerde toets gekozen wordt. Met andere woorden wat is er nodig om een probleem op te lossen ? Past dit binnen de grondwaarde van de wetgeving. Daarbij worden de mogelijke effecten van een besluit in de volle breedte mee gewogen. De wetsartikelen worden dan instrumenten om de grondwaarden van de wetten te realiseren.
- Wij vinden de opmerking "bij signalen van fraude grijpen wij gericht en hard in" onjuist. Er kunnen namelijk begrijpelijke achterliggende oorzaken zijn waardoor men in de fout gaat. Daarom is het volgens ons aan te bevelen om met de nodige zorgvuldigheid signalen van fraude te onderzoeken en daar naar te handelen.
- Bij het onderdeel "Van visie naar uitvoering" wordt aangegeven dat op verschillende terreinen nieuw beleid aan de raad zal worden voorgelegd

waarin de visie van de LSA in is uitgewerkt. Wij zijn hier benieuwd naar en zullen dit nieuw beleid graag van ons advies voorzien.

Uw reactie op dit advies stellen wij zeer op prijs.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Vught,

Naam

René van Vugt

voorzitter ASD Vught